

OOGST VOOR DE TOEKOMST

INTEGRALE KIND CENTRA ONTWIKKELING IN UTRECHT

In 'Oogst voor de toekomst' leest u over de opbrengst van de stedelijke samenwerking rond de Integrale Kind Centrum (IKC) ontwikkeling in Utrecht. In diverse wijken van Utrecht hebben onderwijs, kinderopvang, peutercentra en zorg/welzijn het afgelopen jaar met elkaar gewerkt aan het versterken van hun samenwerking rond kinderen van 0-12 jaar. Daarbij is het uitgangspunt dat ieder kindcentrum anders is. Wat de IKC-ontwikkeling op die locatie nodig heeft hangt af van de fase waarin de samenwerking zich bevindt, de ambitie die de samenwerkingspartners met elkaar hebben en de wijk waarin de locatie staat. In de stedelijke aanpak ontmoeten de Utrechtse IKC-initiatieven elkaar. Er is van en met elkaar geleerd en er is inspiratie opgedaan. Dit alles met de ambitie om Utrechtse kinderen maximale ontwikkelingskansen te bieden voor nu en voor de toekomst.

INHOUD

- Aanpak leernetwerk en masterclasses
  - 8 praktijkbeschrijvingen van Utrechtse IKC-initiatieven
- Het IKC ontwikkel canvas (denkmodel)
  - De lessen uit het leernetwerk
  - Partners van de Stuurgroep IKC Utrecht

VAN EN MET ELKAAR LEREN AANPAK IKC LEERNETWERK & MASTERCLASSES

Het IKC leernetwerk verbindt Utrechtse IKC-initiatieven door met en van elkaar te leren en elkaar te inspireren. Het Leernetwerk is er voor schoolleiders en managers van kinderopvang, peutercentra, welzijn/zorg. Zij hebben de ambitie om in de wijk een kindcentrum te ontwikkelen. Samen vormen zij per locatie een zogenaamde IKC-coalitie.

Het afgelopen jaar heeft het leernetwerk viermaal plaats gevonden, met daarnaast nog twee Masterclasses voor heel Utrecht. IKC-expert (Margôt Koekoek) en een veranderkundige (Aafke Osse) hebben deze aanpak ontwikkeld en begeleid. Het IKC ontwikkel canvas biedt daarbij het

denkmodel. Steeds weer starten vanuit het 'Waarom' en daarbij staat de vraag centraal: 'Wat hebben kinderen nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, nu en in de toekomst?'

Twaalf IKC-initiatieven namen deel aan het leernetwerk. Hun specifieke praktijk-, kennis- en leerbehoeften zijn in het leernetwerk het uitgangspunt geweest; vragen en dilemma's uit de eigen praktijk zijn dan ook met elkaar gedeeld en besproken.

In iedere leernetwerkbijeenkomst stond één IKC-thema centraal: Van visie naar praktisch, interprofessioneel samenwerken en personeelsinzet, met systemische bril kijken naar samenwerking en vanuit de ideale dag voor het kind een vertaling maken naar de eigen praktijk. Input voor deze thema's is door de deelnemers geleverd. Ook was er in iedere bijeenkomst ruimte voor de IKC-coalitie om in co-creatie aan het eigen IKC-plan te werken dat richting geeft aan de toekomst. Hierbij boden de begeleiders, na een intake per IKC-coalitie, ter plekke coaching, input en reflectie. Van acht initiatieven wordt in deze folder een korte beschrijving gegeven.

DICHTERSWIJK

OBS DE KLEINE DICHTER (SPO UTRECHT), KMN KIND & CO, DOENJA DIENSTVERLENING, SPELENDERWIJS, SPORTCOMPLEX DE HALTER, SPEELTUIN DE BOOG

Wij stellen het kind in de wijk centraal! Hiervoor hebben we een vanzelfsprekende en vreedzame samenwerking tussen de partners en met onze ouders.

WE WERKEN AAN

- Talentontwikkeling door een breed en wisselend aanbod, waarbij we ook investeren in het bereiken van kwetsbare kinderen.
- Pedagogisch kernteam: verdiepende samenwerking op de werkvloer.
- Het delen van ruimtes.
- Kick off met alle teams over onze samenwerking en ambitie. Hiermee werken we aan draagvlak en betrokkenheid.
- Een helder doel voor onze Brede School, met bijbehorende pijlers.
- Werkgroep: praktische overdracht van kinderen en communicatie naar ouders en samenwerking tussen professionals.
- Uitwisseling van personeel.

ONZE LESSEN

- De werkgroep Brede School was niet succesvol door het ontbreken van heldere doelen; dit hebben we opgepakt door een duidelijk opdracht met doelen te formuleren.
- Openen peutergroep in het schoolgebouw ging niet door in verband met het gebrek aan een geschikte ruimte. Randvoorwaarden zijn ook belangrijk!

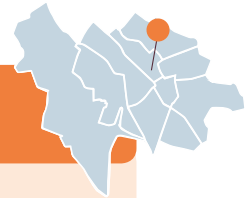
IN DE TOEKOMST WILLEN WE WERKEN AAN

- Intensiveren van de samenwerking op pedagogisch beleid, Vreedzame school, ouderbetrokkenheid, talentontwikkeling en warme overdracht.
- Teams betrekken bij de verdere ontwikkeling.
- Gezamenlijk aanmeldingspakket voor KDV, BSO en school.

WIJ ZIJN TROTS OP...

- Dat we het kind centraal stellen.
- Onze constructieve samenwerking in de wijk.
- Ons brede en toegankelijke programma voor talentontwikkeling.

**DR. BOSSCHOOL (SPO UTRECHT) & BSO DE BOSHUT (DE STERREN)
& PEUTERCENTRUM KLIM OP (SPELENDERWIJS)**

'Samen aan de Nolenslaan'. Een kind is onderdeel van zijn omgeving, daarom willen wij de omgeving ook deel uit laten maken van kindontwikkeling. We willen kinderen ontwikkelingskansen bieden door gebruik te maken van talenten en onze organisatie zo in te richten dat we dit 'samen doen'.

WE WERKEN AAN

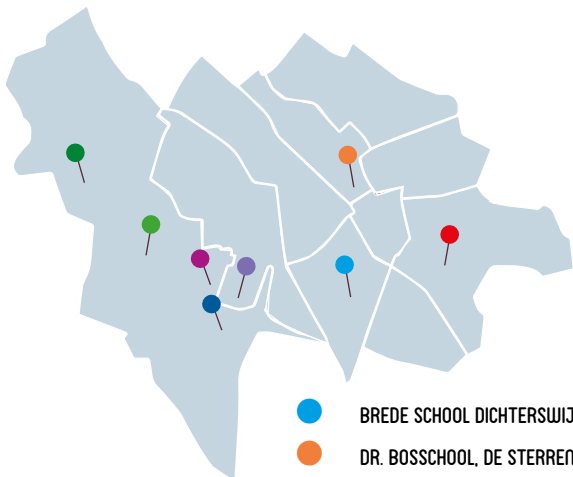
- Een visieplan.
- Het creëren van een verticale- en horizontale doorgaande ontwikkellijn.
- Professionele leergemeenschap: van werkgroepen naar 3 Projectgroepen: Vreedzaam&pedagogisch klimaat, thematisch werken&cultuur, SAMEN.
- Projectgroep SAMEN: bestaat uit managers van de drie organisaties, van elke organisatie 2 of 3 teamleden en een onafhankelijke externe procesbegeleider. Het doel is een aangescherpt visieplan dat is geschreven door de gezamenlijke partners en tevens inspeelt op het personeelstekort, door optimaal gebruik te maken van de aanwezige expertise.
- Werkgroepen (jonge kind, gedrag en pedagogisch klimaat, activiteiten).
- Uitwisseling personeel.
- Gezamenlijke pedagogische handelen: Vreedzaam methode.
- Werkdrukverlaging.

ONZE LESSEN

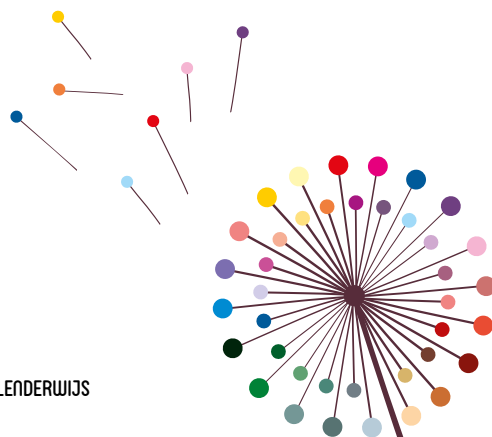
- De renovatie van het schoolgebouw bood de kans om meer gezamenlijk te gaan doen. Deze kans hebben wij gepakt.

IN DE TOEKOMST WILLEN WE WERKEN AAN

- Begeleiding team bij invoeren van de methode Vreedzaam.
- Professionele leergemeenschap; werken vanuit eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid.
- Herformuleren stip op de horizon.

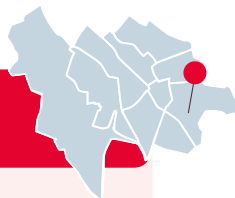

- BREDE SCHOOL DICHTERSWIJK
- DR. BOSSCHOOL, DE STERREN EN SPELENDERWIJS
- DALTON & PARTOU
- ST. DOMICUS EN KINDEROPVANG OOG IN AL
- IKC XXL, VLEUTERWEIDE, HOKO, SMALLSTEPS, SPELENDERWIJS
- KINDCENTRUM LEEUWENSTEYN
- KINDCENTRUM RIJNVLIEET
- OP DE GROENE ALM, SAARTJE, SPELENDERWIJS

MEER BEWEGING... Naast deze IKC-initiatieven is er in Utrecht in verschillende wijken op meer locaties sprake van een IKC-beweging. Onder andere bij: OBS De Koekoek ism Ludens en Spelenderwijs, OBS Voordorp, OBS Tuindorp ism Mini- stek, OBS Kees Valkensteinschool ism KMN Kind & Co, Parkschool ism Spelenderwijs.

DALTON RIJNSWEERD (SPO UTRECHT) & PARTOU

Wij zitten in één pand en werken met dezelfde kinderen. Onze wens is dat kinderen en ouders een eenheid en de doorgaande lijn ervaren. Daartoe bundelen we onze krachten en zijn we aan het verkennen hoe onze samenwerking eruit kan zien.

WE WERKEN AAN

- Mogelijkheden van samenwerking verkennen door kennismaking en uitwisseling van wensen.
- Kijken bij andere kindcentra om inspiratie en ideeën op te doen.
- Samenwerking t.a.v. de overdracht en het wennen van kinderen van de opvang in de kleutergroepen.
- Het delen van ruimtes.

ONZE LESSEN

- We laten ons niet beperken door de vorm 'kindcentrum' voorop te stellen. Het gaat om de vraag hoe we zo effectief mogelijk kunnen samenwerken.
- Een stip op de horizon, kleine stappen nemen en tussendoor evalueren en eventueel bijstellen.

IN DE TOEKOMST WILLEN WE WERKEN AAN

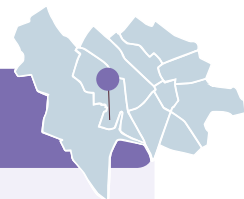
- Een gezamenlijke, gedragen visie formuleren op samenwerking, om vervolgens plannen te maken.
- Van en met elkaar leren.
- Kennis uitwisselen over kinderen.
- Afstemming opvang en onderwijs.

WIJ ZIJN TROTS OP...
Dat beide organisaties
elkaar steeds beter
weten te vinden.

OOG IN AL

ST. DOMINICUS (KSU) & STICHTING KINDEROPVANG OOG IN AL

Ons Kindcentrum is een samenleving in het klein. De drie kernwaarden van het Kindcentrum zijn: thuisgevoel, autonomie en respect.

WE WERKEN AAN

- Gezamenlijke personeelsinzet, activiteiten, ruimtes & materialen delen en communicatie.
- Gezamenlijke pedagogische en onderwijskundige visie, één pedagogisch klimaat voor binnen - en buitenschools, volgsysteem en samenwerking in de wijk.
- Vorm gaat voor inhoud. Bij het maken van keuzes is het uitgangspunt dat het ten goede komt aan de kinderen. We kiezen voor duoschap in de aansturing en een aparte front office.
- Praktijkdocument: beschrijvingen uitvoeringspraktijk en verdere implementatie.
- Draagvlak creëren door het betrekken van MT/COC/MR, studieavonden, IKC ontwikkeling op de agenda te zetten tijdens vergaderingen en door informatie delen.

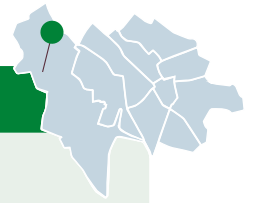
ONZE LESSEN

- Begeleiding door een onafhankelijk extern persoon helpt ons in ons proces van samenwerking.
- We richten ons nu op structurele inhoudelijke samenwerking.

IN DE TOEKOMST WILLEN WE WERKEN AAN

- Werkgroepen: oa voeding, structurele ontmoeting teams, gezamenlijke commissies (bijv. Sinterklaas en huiswerkbegeleiding).
- Social schools 3.0 (digitaal ouderportaal in één app).

WIJ ZIJN TROTS OP...
Dat het merendeel van
de medewerkers
positief tegenover
IKC ontwikkeling staat.

IKC XXL VLEUTERWEIDE (SPO UTRECHT), KOKO, SMALLSTEPS EN SPELENDERWIJS

We starten vanuit visie! Wij zien kansen in de ontwikkeling naar een IKC en nemen daar de tijd voor.

WE WERKEN AAN

- Samenwerking tussen de partners; hierbij is een externe procesbegeleider betrokken om ons complexe en belangrijke proces te begeleiden.
- Vanuit kansen de renovatie/verbouwing/uitruiming aan te pakken en vormgeven.
- Presentatie van onze visie aan ouders en bewoners.

ONZE LESSEN

- Regelmatig bij elkaar komen is nodig, vanuit verbinding en gezamenlijkheid.
- Ouders zijn een belangrijke partner in de IKC-ontwikkeling.
- Eigenaarschap bij bestuurders, organisaties en leiding is belangrijk.
- De Brede School is de plek waar we kansen kunnen pakken voor de wijk.
- Een externe procesbegeleider zorgt voor voortgang en verbinding tussen de partners.

IN DE TOEKOMST WILLEN WE WERKEN AAN

- De vraag: 'hoe verhoudt de IKC ontwikkeling in Utrecht zich tot Brede Scholen in Utrecht' en 'hoe ga je om met concurrentie binnen de coalitie?'
- Aanbod en kansen voor samenwerking pakken. Organisatie verder vormgeven en een gezamenlijke bijeenkomst voor alle teams.

WIJ ZIJN TROTS OP...
dat alle organisaties
eigenaarschap voelen. Daarbij
zijn we ambitieus en realistisch en
werken we op transparante wijze
samen. Vanuit kansen de
verbouwing en renovatie van
onze multifunctionele
accommodatie
vormgeven.

KINDCENTRUM LEEUWESTEYN (PCOU WILLIBRORD EN KMN KIND & CO)

Het is onze missie om ieder kind te laten stralen! De volgende kernwaarden zijn daarbij leidend: verbinding, persoonsvorming, talentontwikkeling en welbevinden. Onze ambitie is om onderwijs en opvang aan kinderen van 0 tot 13 jaar aan te bieden onder één dak vanuit één pedagogische visie en één aanpak.

WE WERKEN AAN

- Samenwerking met als doel optimale ontwikkelkansen voor kinderen.
- Een nieuw gebouw.
- Een optimaal speel-, leer- en ontwikkelklimaat creëren.
- Een doorlopende ontwikkelingslijn tussen kinderopvang, buitenschoolse opvang en onderwijs.

ONZE LESSEN

- Visie en uitwerking van ons kindcentrum hebben wij vormgeven met een innovatieteam. Dit geeft veel inspiratie en inzichten. We bundelen kennis en motivatie om een kindcentrum te realiseren.
- We zorgen voor één communicatie naar buiten.

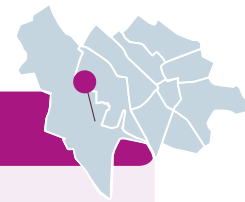
IN DE TOEKOMST WILLEN WE WERKEN AAN

- Uitwerking visie naar activiteiten en doelstellingen.
- Laten zien hoe wij in verbinding staan met de wereld om ons heen.

WIJ ZIJN TROTS OP...
Onze samenwerking,
onze gezamenlijke visie
en ontwerp van het
gebouw. En dat we
zijn gestart!

KINDCENTRUM RIJNVLIET (SPO UTRECHT & KMN KIND & CO)

Kindcentrum Rijnvliet staat voor: Toekomstgericht. Ambitieuw. Avontuur. Uitdagend. Onderzoekend.

WE WERKEN AAN

- Een samenhangend aanbod en aanpak voor de kinderen gedurende de hele dag.
- Gezamenlijke studiedagen met als thema's: uitwerking van de visie, bepalen van speerpunten, planning en regels vastleggen.
- Op bezoek bij andere IKC's voor inspiratie.
- Combifunctie onderwijsassistent/pedagogisch medewerker.
- Eén website en één aanmeldingspagina voor ouders.
- Samenwerking van de besturen.

ONZE LESSEN

- Het gaan doen in de praktijk! En ondertussen door ontwikkelen.

IN DE TOEKOMST WILLEN WE WERKEN AAN

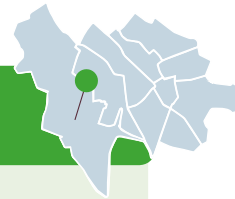
- Doorgaande lijn, groepsdoorbrekend werken en werken met leerpleinen (units).
- In het nieuwe gebouw starten met dagopvang 0-4.
- Een programma met aandacht voor well being (persoonsontwikkeling) /veiligheid/gezondheid/project based learning (projecten die dichtbij de leefwereld van kinderen staan, integreren van inhoud en ontwikkeldoelen)/oracy (welbespraaktheid) en een verkenning naar de rol van Engels in ons aanbod.
- Nog meer inzet combifuncties.

WIJ ZIJN TROTS OP...

Dat we zijn gestart!
We doen het gewoon
en zijn volop
in ontwikkeling.

LEIDSCHER RIJN HOGE WEIDE

OP DE GROENE ALM (KSU) & SAARTJE KINDEROPVANG & SPELENDERWIJS

Onze wens is dat we overgangen voor kinderen zo natuurlijk mogelijk maken, door samenwerking en goede afstemming op de werkvloer.

DIT DOEN WE AL

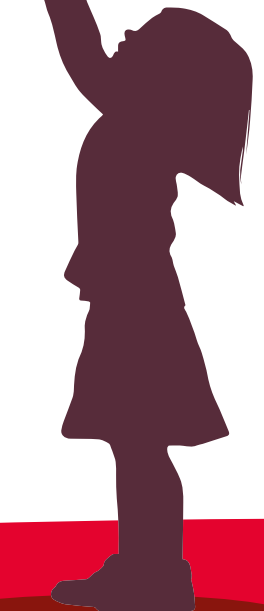
- Een doorgaande lijn peuters-kleuters.
- Engels (Early Bird) op school, psz en KDV- BSO.
- Uitwisseling van personeel (BSO medewerkers bij TSO school).
- Gezamenlijke scholing op de kanjertraining school en BSO.
- BSO en KDV personeel hebben met elkaar pedagogische besprekingen.
- Afstemming over zorg.
- Delen van ruimtes en gezamenlijke gebouwregels.

IN DE TOEKOMST WILLEN WE WERKEN AAN

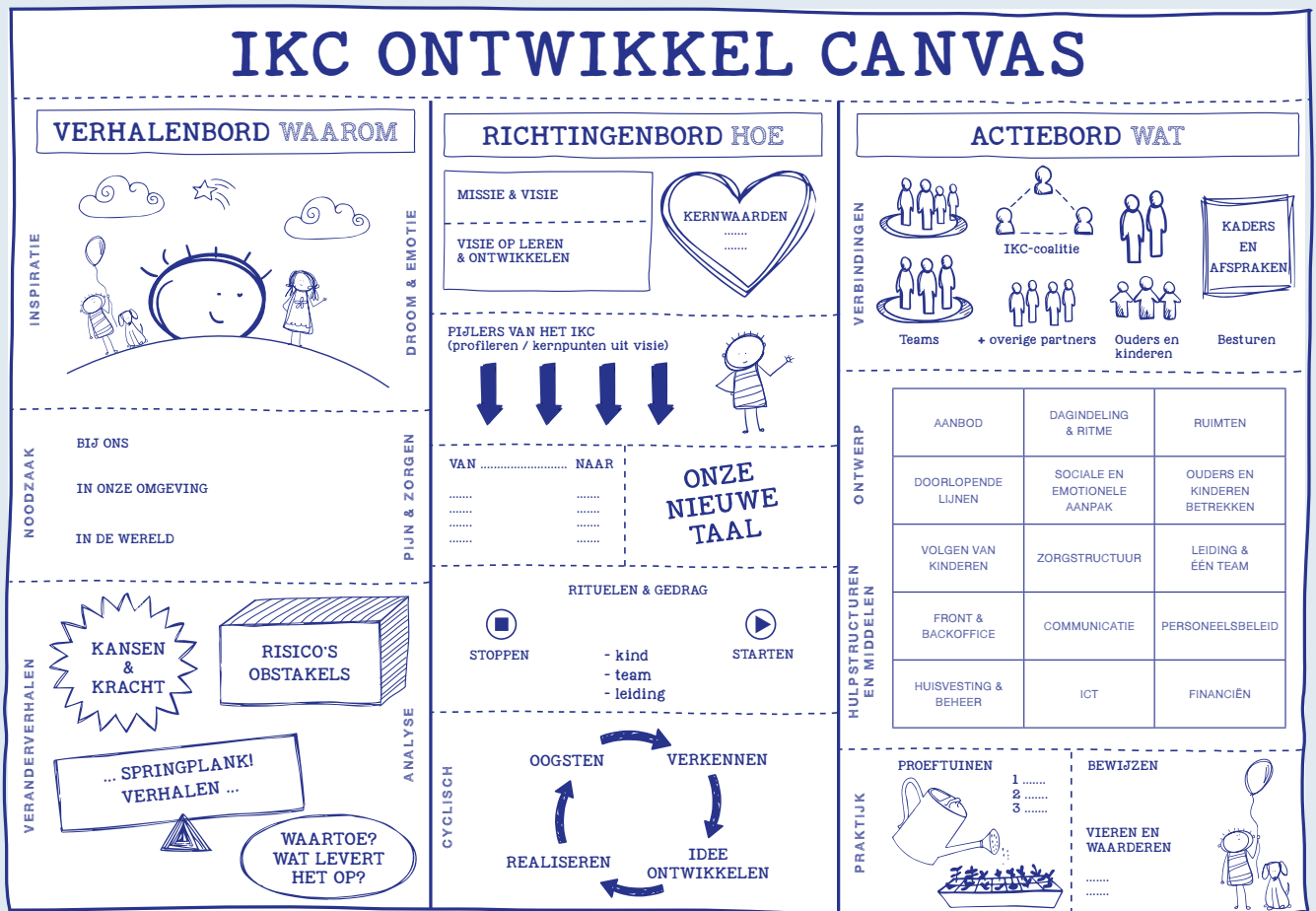
- Omgaan met obstakels als de cao's, wetgeving en draagvlak op bestuurlijk niveau.
- Verkennen of één loket voor ouders mogelijk is (hoe inschrijven, privacy regels, overdracht).

WIJ ZIJN TROTS OP...

Dat we drie organisaties
zijn die de samenwerking goed
opzoeken. We willen zoveel
mogelijk uit de samenwerking
halen, voor kind, ouders en
medewerkers.

IKC ONTWIKKEL CANVAS

© Margôt Koekkoek & Aafke Osse. Geïnspireerd op change canvas, Woody van Olfen e.a.

HOE HELPT HET IKC ONTWIKKEL CANVAS EEN COALITIE?

In het leernetwerk is gebruik gemaakt van het IKC ontwikkel canvas. Het canvas is een praktisch denkmodel waarmee IKC-Coalities (partners die vergaand willen samenwerken) samen op onderzoek gaan naar het Waaron, Hoe en Wat van hun gezamenlijke ambitie. Het helpt om de gewenste verandering in samenhang vorm te geven en uit te voeren. Het is geen statisch model dat in één keer wordt ingevuld, maar wordt gevoed door de dialoog en het onderzoek dat tussen alle betrokkenen plaatsvindt. Het is ook geen chronologisch model dat stap na stap gevuld moet worden, maar 'de boom wordt steeds dikker'!

MEERWAARDE IKC ONTWIKKEL CANVAS

- Het bevat alle fundamentele ingrediënten voor de verandering, hierdoor krijgen deze de aandacht die ze verdienen.
- Het helpt om het gesprek in een opbouwende sfeer en in een logische samenhang te bespreken.
- Het zorgt ervoor dat partijen elkaar diepgaander leren kennen en het biedt stimulans om samen te experimenteren met de uitvoering in de praktijk.

HET CANVAS BESTAAT DRIE BORDEN

1. Het **verhalenbord** helpt de 'Waarom' in kaart te brengen met de vraag: 'Wat hebben onze kinderen nu en in de toekomst nodig om hun hele potentieel te kunnen ontwikkelen?'. De echte wil voor verandering komt vaak voort uit een crisis of uit zorgen over de eigen omgeving of over de hele maatschappij. Samen met dromen en idealen voor de toekomst mobiliseren deze de energie om het vertrouwde los te laten en iets nieuws te willen bouwen. Daarbij speelt de vraag: 'Willen jullie een verbeterde versie van je huidige identiteit zijn of echt samen een nieuwe kindcentrum-identiteit bouwen en waarom?'. De veranderverhalen gaan over wat de verandering tegenhoudt en wat de verandering in beweging brengt. Noodzaak en dromen komen hierin tot leven. Onderbouwing met feiten helpt!

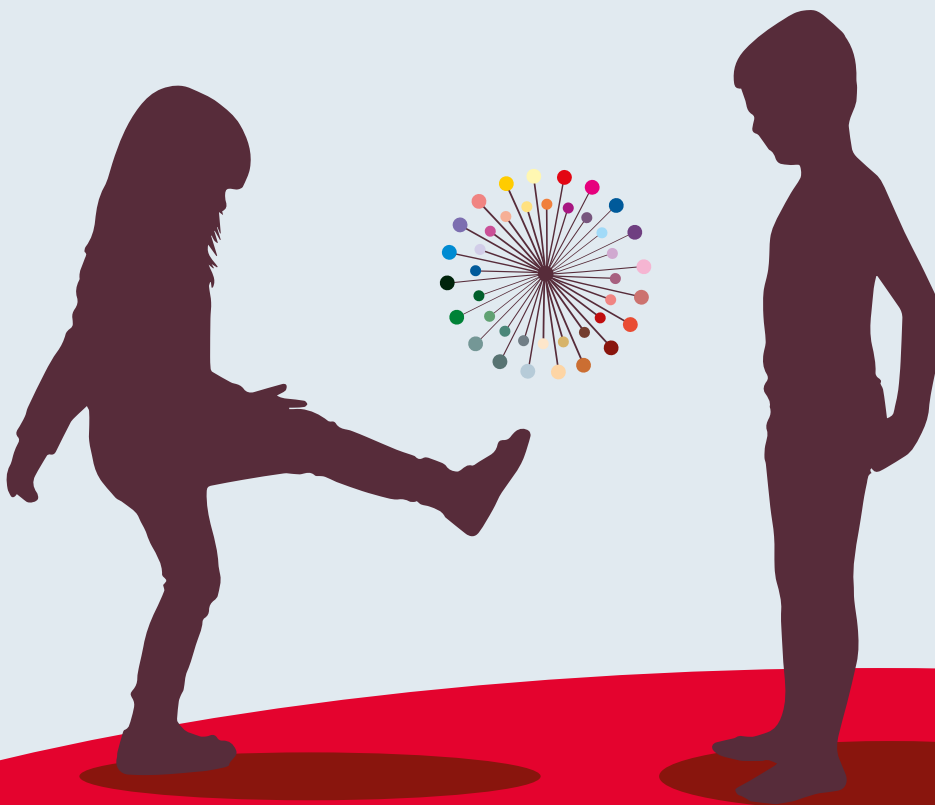
2. Het **richtingenbord** zorgt voor dat het 'Hoe' vertaald wordt in een gewenste identiteit; de missie en visie van het kindcentrum. Hier wordt geëxpliciteerd wie je wilt zijn en wat je daarmee voor kinderen wilt bereiken! Deze geven ook kleur aan het kindcentrum. De pijlers geven daarbij de concrete inhoudelijke richting: hoe zien we die visie in de praktijk terug? Van...Naar maakt helder waar je naar toe wilt veranderen. Daar horen ook nieuwe gedragingen en taal bij. Het concretiseren van het 'hoe en het wat' is een cyclisch proces dat continue doorloopt.
3. Het **actiebord** is de uitwerking naar 'Wat' je in de praktijk gaat doen om het kindcentrum te realiseren. Met andere woorden de concrete inrichting van de kindcentrumpraktijk. Belangrijk is om zorg te dragen dat de diverse partijen, zoals de teams, ouders, kinderen, de omgeving en het bestuur verbonden worden en blijven aan de ambitie en de visie. Maak de samenwerking op bestuurlijk niveau ook officieel! Voor de inrichting van het kindcentrum is een ontwerp en uitwerking nodig dat bestaat uit een samenhangend pedagogisch en didactisch aanbod en aanpak. Dit vormt de kern van het kindcentrum en dient de visie en de waarden van het kindcentrum zichtbaar te maken. Het geeft aan waar je naar toe wilt; dat gaat stap voor stap. Daarvoor zijn ook 'nieuwe' hulpstructuren en middelen nodig om deze nieuwe praktijk te faciliteren en te ondersteunen. Denk daarbij aan communicatie, scholing, financiën, ICT, huisvesting, borging samenwerking etc.

Grote veranderingen kosten veel tijd. Zorg daarom vanaf de start dat de ambitie zichtbaar en voelbaar wordt in de praktijk. Maak ruimte voor proeftuinen waarin professionals interprofessioneel samenwerken en bied experimentele ruimte aan de praktijk. En volg de voortgang, dit door te waarderen van wat er gebeurt, leren van feedback en successen te vieren. Zo houdt deze werkwijze jullie een spiegel voor van hoe je ook wilt dat kinderen leren!

NB: Het IKC ontwikkel canvas is te downloaden op www.nuvoorlaterutrecht.nl/IKC

DE LESSEN UIT HET LEERNETWERK

- Belang van het kind steeds centraal plaatsen.
- Weten waarom je een Integraal kind centrum wilt zijn!
- Hou een sterke en simpele focus in de samenwerking.
- Elkaar zien als gelijkwaardige professionals en partners.
- Leren door te doen! Dus niet te lang blijven overleggen en plannen maken.
- Straal in communicatie naar buiten uit dat je samen één bent.
- Bevorder het gevoel van één team zijn door bijvoorbeeld een gezamenlijke personeelskamer, samen scholing en teamdagen, uitwisseling van medewerkers en samen in de praktijk aan de slag.
- Helder leiderschap: koers aangeven, ruimte en ruggeleuning bieden aan professionals.
- Draag zorg voor een cultuur van 'Ja en ...' in plaats van 'Ja maar,...'.
- Vergroot je begrip voor elkaar door je in elkaar en elkaars context te verplaatsen.
- Blijf samen leren (net zoals je dat van kinderen verwacht = voorbeeldrol)
- Zorg voor borging van de samenwerking, ook op bestuurlijk niveau; bijvoorbeeld door het opstellen van een samenwerkingscontract.
- Het is geen project; het is een organisatieverandering! Veranderen kost tijd!
- Lef tonen; soms aan de randen van wet en regelgeving.
- Geen groei van een 'appel naar een grotere appel', want dan blijf je hetzelfde doen. Maar van een 'appel naar een peer' willen ontwikkelen. Dus wees nieuwsgierig, want in het onbekende zit de vernieuwing!

STUURGROEP IKC UTRECHT

In 2017 is de stuurgroep Integrale Kindcentra (IKC) Utrecht opgericht. De stuurgroep komt voort uit de IKC Tafel van de Utrechtse Onderwijs Agenda. De gezamenlijke ambitie is een IKC in iedere wijk van Utrecht.

In de stuurgroep bundelen bestuurders van verschillende organisaties (onderwijs, kinderopvang, peutercentra en gemeente) de krachten om de IKC-ontwikkeling in Utrecht te stimuleren. Dit door inhoudelijke uitwisseling en samenwerking tussen IKC-initiatieven te faciliteren en stimuleren met een leernetwerk en masterclasses. En een stedelijk coördinator om de partijen te verbinden. In deze stedelijke aanpak blijven de samenwerkingspartners zelf verantwoordelijk voor de IKC-vorming van hun locatie.

De stuurgroep IKC Utrecht bestaat uit 12 verschillende organisaties, namelijk:

- Gemeente Utrecht
- SPO Utrecht
- PCOU Willibrord
- KSU Utrecht
- Spelenderwijs Utrecht
- De Sterren
- Saartje Kinderopvang
- KOKO Kinderopvang
- KMN Kind & Co
- Smallsteps Kinderopvang
- Partou Kinderopvang
- Ludens Kinderopvang

Margôt Koekkoek: stedelijke coördinator.

COLOFON

Samenstelling: Margôt Koekkoek Advies en Aafke Osse van Maak Ruimte

Grafisch ontwerp: Michelangela, Utrecht

© Het IKC ontwikkel canvas is ontwikkeld door Margôt Koekkoek en Aafke Osse. Bij gebruik graag de bron vermelden.